
Informačný časopis pre sluchovo postihnutých

Trnavský Gong

Ročník 3 číslo 3

MAREC 2016

Adresa TG: Zálazne 15, Smolenice, mobil 0907 757 695, email b.katka@zmail.sk, www.trnavskygong.wbl.sk
alebo Občianske združenie Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00
Trnava, tel. 0917 648 731 Email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

OBSAH

• Obsah, Úvodné slovo, Zo života VČS PRCSP Trnava,.....	2
• Rozhovory so SP- Katka Sčasná, Bratislava.....	3 - 4
• Úspech SP v súťaži, SRK v Nimnici	5
• Relax – Vtipy.....	6
• 90% percent mladých Londýňčanov má poškodený sluch, Viete, že aj automobilky sa zameriavajú pri vývoji nových áut na sluch?	7
• Poézia od našich SP.....	8
• Dobrý recept od TG, Kronika- Naši jubilanti	9
• Zaujímavosti zo sveta SP pre SP- Pavúk v uchu ? Odkryté tajomstvo mozgu	10
• Problémy počujúcich detí nepočujúcich rodičov.....	10-14
• Hudobný sluch- zvieratá, ľudia a hudba, Viete, že?	14

Úvodné slovo

Opäť sa nám začína jar, po ozajstnej zime plnej snehu ani stopy, a na záhradách máme ešte blata a blata od neustálych dažďoch. Slniečko je stále skúpe na slnečné lúče. Počasie je viac deprimujúce, zamračené. Aj hystéria a nenávisť kvôli kampani do parlamentných volieb stúpala, primerane k počasiu. Máme čo sme si zvolili a iba čas ukáže, či sme sa nepomýlili, či bude u nás pokoj a či sa naozaj dosiahnu lepšie podmienky na život nielen zdravých, ale aj zdravotne postihnutých ľudí. Lebo všetci sme presvedčení, že naša situácia zdravotne postihnutých sa každým rokom iba zhoršuje a zhoršuje, že sme nespokojní tým, čo tí naši politici vymýšľajú v snahe „vraj nám pomôcť“. Realita je však horšia. A my musíme neustále čeliť čoraz väčším problémom. Nie len jedinci, ale aj naše organizácie. Črepy, ktoré vznikli po roku 2006 sa roky nedokázali pozliepať. Jednota a porozumenie sa úplne vytratili. Bude zrejme trvať ešte dlho, dlho, kým dôjde k porozumeniu a k spolupráci. Všetko je to však o ľuďoch...

Milí čitatelia, prichádzajú jarné sviatky, Veľká noc. Mnohí dokážeme vyčarovať v domovoch krásne tradície a príjemné zážitky. Nech nám to vydrží ešte mnoho rokov, aby aj ďalšie generácie slávil tento sviatok v tradíciách, ktoré nám zanechali naši predkovia. Preto prijmite náš verš:

Na Veľkú noc veľa vody, vôbec ti to neuškodí, aj na teba čaká nepríjemná mláka.

Na Veľkú noc veľa vody, vôbec ti to neuškodí, zo spodu a zvrchu, čakaj chladnú sprchu.

Prijmite náš pozdrav krátky na veľkonočné sviatky. V zdraví ich dobrom prežite, veselí, šťastní, svieži. *K.Brázdovičová*

Zo života RC

Výročná členská schôdza PRCSP Trnava

Dňa 4. marca sa zišli členovia organizácie PRCSP v príjemných a bezbariérových priestoroch reštaurácie Trnavský dvor, aby zhodnotili svoj úspešný rok a informovali svojich členov o pripravovaných nových aktivitách na rok 2016, zároveň, aby pogratalovali aj svojim jubilantom k ich pekným životným jubileám, medzi ktorých nechýbala ani najstaršia 90 ročná členka.

Medzi informáciami nechýbala ani správa o uskutočnených aktivitách za rok 2015, správa o hospodárení organizácie. Smutne vyznela informácia o problémoch drahého podnájmu priestorov, ktorý neustále narastá a dosť hlboko zasahuje do chodu činnosti organizácie, ale i do poradenstva. Bola daná

výzva na hľadanie nových dostupných a bezbariérových priestorov. Že to nebude ľahké všetci vedía, aj

napriek tomu, že sa o tomto probléme hovorilo aj na zasadnutiach pracovnej komisie mesta Trnava pripravovaného Komunitného plánu na roky 2016 - 2020. Organizácie zdravotne postihnutých sa boria aj s veľkým problémom okrem vhodných a dostatočných priestorov i nedostatku finančných prostriedkov na svoju činnosť. A to, že za posledných minimálne 10 rokov sa kvôli tomu veľmi zhoršila situácia v organizáciách zdravotne postihnutých.

Všetci prítomní boli informovaní aj o vzniku novej „strechy“ sluchovo postihnutých, odovzdaný pozdrav od predsedníčky tejto našej „strechy“ Mgr. Slávky Husárovej a stručná informácia o rokovaní z 1.3. 2016, kde sa prijali určité body činnosti a úloh, ako najhlavnejšou je obsadenie našej zvolenej zástupkyňi Dr. Katky Klukovej zo ZUKI do Výboru pre otázky zdravotne postihnutých, ktorý je poradným orgánom ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Aby na vyšších miestach obhajovala naše záujmy a problémy. Ďalej tvorba projektov, sledovanie legislatívy a pripomienkovanie zákonov, ktoré sa nás osobne dotýkajú a určité kozmetické úpravy v Stanovách. Na záver si účastníci pochutili na občerstvení a v rozhovoroch so starými známymi. Bohužiaľ, už nie často sa takto môžu stretnúť v takom veľkom počte ako kedysi, pretože finančné prostriedky neumožňujú častejšie organizovanie schôdzí, čo je len a len na škodu všetkých postihnutých.

Rozhovory so SP

Naše otázky:

- Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?
- Čo sa vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej osobe? Ako vníma vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri vás, pomáha vám? Ako komunikujete?
- Ako ste spokojní so svojím povoláním, čo ste chceli študovať a sa vám nepodarilo?
- Máte problémy s kompenzačnými pomôckami, načúvacím prístrojom? Nosíte na obidve uši načúvací prístroj?
- Máte ako sluchovo postihnutý koníčky, chodíte medzi sluchovo postihnutých? Kde sa lepšie cítite? Medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?
- Aký je váš názor na kochleárne implantáty?
- Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Katka Ščasná, Bratislava

Kedy a ako ste stratili sluch a ako vnímate svoje sluchové postihnutie?

Narodila som sa ako zdravé počujúce dieťa. Napriek informovanosti a upozornení lekárov mojej mamy nás z pôrodnice prepustili so zápalom stredného ucha domov (viaceré malé detičky mali zápal stredného ucha v tom čase). Neskôr ako dieťa v predškolskom veku som prekonala časté zápaly stredného ucha. Prvé príznaky oslabeného sluchu sa začali prejavovať približne v 4 roku môjho života po prekonaní detského ochorenia mumps (zápal príušných žliaz), takže sa v mojom prípade dá povedať, že sluchové postihnutie som získala chorobou.

Svoje postihnutie v niektorých prípadoch vnímam ako prekážku hlavne pri hľadaní si pracovného miesta a účasti na pracovných prijímacích pohovoroch (neochota, neznalosť zo strany PR manažéra alebo náborového pracovníka; neraz si zaškatuľkujú nás -SP ako úplne hluchonemých, že s takýmito ľuďmi podľa nich budú problémy, s čím nesúhlasím. Je únavné neustále ľuďom vysvetľovať, ako počujete, buď majú záujem, alebo nemajú.) alebo pri vybavovaní úradných záležitostí v bankách, na

pošte, poisťovni. Všetko záleží aj od druhých ľudí. Stretávam sa však s nepochopením, neochotou a neznalosťou hlavne od mladých ľudí.

Čo sa Vám podarilo v živote ako sluchovo postihnutej (SP) osobe? Ako vníma Vaše postihnutie najbližšia rodina, zamestnávateľ? Stojí pri Vás, pomáha Vám? Ako komunikujete?

Som veľmi hrdá na to, že i napriek sluchovému hendikepu ma rodičia dali do základnej školy medzi počujúce deti, takže moje rečové centrum, porozumenie či iné neboli nijako zasiahnuté. Po vychodení povinnej školskej dochádzky som navštevovala strednú školu takisto medzi počujúcimi, ktorú som ukončila maturitou. Teší ma, že spolužiaci aj učitelia či profesori mi vychádzali v ústrety, nebola žiadna šikana či diskriminácia. Najbližšia rodina mi je oporou, pomáha mi a podporuje ma v živote. V rámci zamestnania som s posledným zamestnávateľom nemala žiadne problémy. Tie sa skôr prejavili a pretavili do mobingu, šikany a diskriminácie zo strany kolegov a zamestnávateľa v predošlých dvoch zamestnaniach v priebehu posledných 5 rokov.

Ako ste spokojný/a so svojim povoláním, co ste chceli študovať a sa Vám nepodarilo?

Ako vyučená kníhkupkyňa s maturitou si nemôžem dovoliť pracovať v odbore, ktorý som vyštudovala, keďže poznám svoje plusy a mínusy môjho sluchového postihnutia. Dlhé roky po skončení stredoškolského štúdia som pracovala v administratívnej oblasti, so zamestnancami či vykonávaním prác som nemala žiadne problémy, žiaľ, podniky však išli do konkurzu. Naďalej chcem na sebe pracovať a ďalej sa vzdelávať, keďže v minulosti som chcela študovať na VŠ, čo sa mi nepodarilo.

Máte problémy s kompenzačnými pomôckami, naslúchacími prístrojmi? Nosíte na obidve uši naslúchací prístroj?

Nepoužívam žiadne kompenzačné pomôcky a dosiaľ som nevyužila vo svoj prospech žiadny či už v domácnosti, alebo pri inej činnosti alebo práci, keď som bola zamestnaná. Na počúvanie rádia a TV používam bežne v obchodoch dostupné slúchadlá, keďže na jedno ucho mám počuteľnosť až 85 %. Počas školských rokov (základná a stredná škola) som používala načúvací aparát na jedno ucho (pravé ucho). Pred takmer 5 rokmi mi voperovali kochleárny implantát (KI) (je viacero druhov KI; ja mám KI ako náhradu za klasický načúvací aparát, keďže pri poslednom prístroji mi hrozilo závažnejšie ochorenie kože v pravom uchu. Konkrétne ide o prístroj spoločnosti MEDEL, a to VIBRANT SOUNBRIDGE.)

Máte ako SP koničky, chodíte medzi SP? Kde sa lepšie cítite - medzi zdravými alebo rovnako postihnutými?

Veľa čítam, venujem sa kresleniu či cvičeniu. Mám veľa priateľov a známych medzi počujúcimi, ktorí nemajú absolútne žiadne výhrady voči môjmu sluchovému postihnutiu, nevyhýbam sa však ani stretnutiu a spoločnosti so sluchovo postihnutými.

Aký je Váš názor na kochleárne implantáty?

Som za kochleárne implantáty, pokiaľ majú pomôcť pacientom splnohodnotniť ich život. Samozrejme, ľudia sme rôzni, niektorí majú výhrady alebo majú obavy. Veľa však robí aj naša konzervatívnosť či slabá informovanosť, alebo zlé skúsenosti iných ľudí, ktorí majú voperovaný implantát (ide skôr o bolesti občas). Aj po vyšetrení ORL špecialistom (pretože nie každému je možné podľa miery postihnutia voperovať kochleárny implantát a ako som už spomínala, je ich veľa druhov a typov) má v konečnom dôsledku rozhodujúce slovo sám pacient. Za seba môžem povedať, že môj život je plnohodnotný, niekedy ma rušia určité elementy, to sa stáva aj pri klasických načúvacích aparátoch. Nevýhoda týchto KI je ich cenová dostupnosť, keďže servis v prípade chybnéj súčiastky môže byť, aj nemusí byť drahý, aspoň raz ročne kontroly u ORL špecialistu a servisného pracovníka ktorý nastavuje zvuky prostredníctvom programu na PC a v nemalých prípadoch môžu sa pri prudkých zmenách počasia vyskytnúť aj bolesti v okolí operovaného miesta. Je to individuálne. Mňa osobne tieto veci neodradili a som vďačná.

Čo by ste si najviac želali v živote? Čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Najviac zo všetkého v živote si želáme zdravé deti, keďže sme mladí manželia. Súčasne moje ďalšie plány a ciele sú aj osobné v rámci kariéry alebo pracovnej oblasti. Túžim si doplniť vyššie vzdelanie v oblasti psychológie alebo sociálnej práce a v budúcnosti pomáhať ľuďom so zdravotným znevýhodnením alebo si nájsť adekvátne zamestnanie, kde nemusím riešiť šikanu, diskrimináciu. Zároveň si želim, a to podľa mňa viacerí SP (mnohí máme rôzne postihnutia sluchového hendikepu, rôznu mieru), aby nás spoločnosť neodsudzovala, ale naopak akceptovala a mala pochopenie, nesprávali sa k nám v niektorých prípadoch arogantne. Mnohým v spoločnosti chýba s niektorými

sluchovo postihnutými trpezlivosť a riešia to urážkami typu ste hluchonemá atď. (keď sú požiadaní, aby hovorili hlasnejšie a nie ticho alebo sú otočení chrbtom k Vám, alebo kričia na Vás).

Poznámka: Zároveň si prajem a uvedomujem si, že v tomto ťažko niečo zmeníme, by som uvítala aj zo strany budúcich zamestnávateľov, aby neodsudzovali ľudí so SP, pretože medzi nami nie sú len ľudia, ktorí majú ukončenú učňovku v rôznych odboroch, ale sú aj pracovití, cieľavedomí, šikovní ľudia s vysokoškolským vzdelaním (právnici, advokáti, lekári, doktorandi atď.) a aj ďalší so stredoškolským vzdelaním. Húževnatí, pracovití. Vychádzam teraz zo svojich skúseností, kedy som počas 5 rokov bola prijatá v oblasti administratívy (účtovníctvo a odborného personálu v školskom zariadení) v dvoch zamestnaniach, kde som sa stretla s nepochopením zo strany zamestnancov-kolegov a zamestnávateľov, ktorí využili iba zákon vyplývajúci zo Zákonníka práce, ktorý prikazuje zamestnávateľovi, aby prijal do pracovného pomeru i osobu so ZŤP. Veľakrát sa stalo a nebolo to len v mojom prípade (niektorí v mojom okolí majú podobné skúsenosti), že boli prijatí, no počas skúšobnej doby, ako ste sa zaučili a pracovali dômyselne a zodpovedne tak najlepšie, ako ste len vedeli, boli ku koncu 3-mesačnej skúšobnej doby prepustení bez udania dôvodu. Vnímam to ako diskrimináciu zo strany zamestnávateľa šikanu zamestnancov, pretože v mojom prípade som videla a hlúpy človek pochopí, že niečo nesedí, keď Vás nechcú zaučiť, informovať o procese prác aj napriek Vaším upozorneniam. Chcem týmto poukázať na neľudský prístup a správanie sa k osobám so zdravotným postihnutím (nielen SP; zamestnávatelia vedeli a boli informovaní o mojom SP a aj napriek tomu ma prijali), že veľakrát zneužijú zamestnávatelia zákon, ktorý im prikazuje zamestnať osobu so ZŤP. I napriek tomuto nezdaru sa nevzdávam, niekedy však človeka unavuje neustále niečo vysvetľovať. Ako sa hovorí, je to o ľuďoch; sto ľudí, sto chutí. **Ďakujeme za rozhovor.**

Úspech SP v súťaži

Členky Slovenskej Únie sluchovo postihnutých v Michalovciach sa zúčastnili súťaže Pohyb bez bariér v Košiciach a získali 1. miesto v skupine zdravotne postihnutých. Svojím víťazstvom postupujú na celoslovenské finále, ktoré sa bude konať v dňoch 30.4. – 1.5.2016 v Žiline. Držte im palce! (V.Mitrová)

Sociálne – rehabilitačný pobyt v kúpeľoch Nimnica ☺.

Ilavská organizácia si opäť pripravila pre svojich členov príjemné prekvapenie v podobe 5-dňového sociálne - rehabilitačného pobytu v kúpeľoch Nimnica, v dňoch 02.03.2016 - 06.03.2016. Pobytu sa zúčastnilo celkovo viac ako 80 dospelých osôb kde sme mali zabezpečenú dopravu, plnú penziu a lekármi odporučené procedúry. Počas pobytu sme sa spoločne zabavili pri hudbe, zaspievali si pesničky a strávili príjemné chvíle v kruhu

priateľov ☺.

Kúpele Nimnica sa nachádzajú neďaleko Púchova, sú moderné a progresívne, preto sú vyhľadávanými návštevníkmi a pacientmi zo Slovenska ako i zo zahraničia.

***História:** pri hĺbení základovej jamy priehradného múru sa v r. 1953 pod úroveň hladiny Váhu objavila podozrivá voda ☺, ktorá bola čistá, no trochu slaná a šumela. Pri hydrogeologickom prieskume sa vo viacerých vrtoch zachytila uhličitá voda s vysokou koncentráciou látok a to vzbudilo pozornosť širokej verejnosti a keď sa v niektorých prípadoch pracovníkov Priehrady mládeže prejavili aj pozitívne zdravotné účinky, rozšírila sa bleskurýchle „fáma“ o zázračnej liečivosti týchto vôd. Po*

tlakom mienky verejnosti a po overení zdravotnej prospešnosti vôd bolo rozhodnuté využiť ich „kúpeľnícky“, na liečenie dýchacích a zažívacích ústrojov.

Dnes, v súčasnosti je indikačný zoznam rozšírený o ďalšie skupiny chorôb pre deti (ambulantne) a dospelých, ktorými sú: onkologické choroby, choroby obehového ústrojenstva, tráviaceho ústrojenstva, netuberkulózne choroby dýchacích ciest, nervové choroby, choroby pohybového ústrojenstva, chorôb z povolania, ženské choroby, choroby z poruchy látkovej premeny a žliaz s vnútornou sekréciou...

Minerálna voda obsahuje mnohé stopové prvky ako draslík, horčík, chlór, jód, sodík, vápnik, železo a tiež voľný oxid uhličitý ☺.

Ubytovanie je poskytované vo viacerých kúpeľných domoch, s tým, že v KD Balnea Grand bolo uvedené do prevádzky v marci 2013 aj ubytovanie kde sú dvojlôžkové izby so sociálnym zariadením, TV SAT, telefónom, WiFi pripojením na internet. Okrem ubytovania sa tu nachádzajú procedúry, stravovanie, Medicínske wellness centrum a fitnesscentrum, reštaurácia Impresia, bufet ako aj pitný

pavilón kde sa môžeme občerstviť liečivou vodou (teplou alebo studenou, to už podľa vlastného výberu).

Všetkým, ktorí pripravili a zabezpečili tento skvelý pobyt patrí veľké ĎAKUJEME a už teraz sa tešíme na ďalšie nové prevkapanie.

V prípade, že by aj niekto z vás chcel navštíviť tieto kúpele, vrelo odporúčame a môžete sa v prípade záujmu presvedčiť na ich webovej stránke: www.kupelenimnica.sk. (J. Balážová)

RELAX

Muž s dost' veľkým bruchom stál pred materskou školou.

Z okna sa vyklonila mladá učiteľka a spýtala sa:

- Čakáte dieťa?

Muž sa usmial a zdvorilo odpovedal:

- Nie, to mám od piva.

Príde chlapík do baru, objedná si 3 vodky a deci sódy. Barman ho obslúži, chlapík najprv vypije sódu a potom preleje všetky 3 vodky do toho decového pohára. Barman sa začuduje:

- Jej, vy ste kúzelník?

Host' vytiahne preukaz a odpovie:

- **Nie. Slovenská obchodná inšpekcia.**

Pán Wilson bol predsedom miestnej charity, ktorá ešte nikdy nedostala dar od najbohatšieho právnik v meste. Pán Wilson sa pokúsil obmäkčiť

právnik telefonicky:

"Pán doktor, podľa našich informácií ste len minulý rok dosiahol zisk 600,000 dolárov, a napriek tomu ste nevenoval ani cent na charitatívnu činnosť."

Právnik mu odpovedá:

"Viete vy človeče, že moja matka umiera na ťažkú chorobu, a účty za nemocničnú starostlivosť niekoľkokrát prevyšujú jej ročné príjmy? Viete, že môj brat, vojnový veterán, je na vozíčku a slepý? Viete, že moja sestra prišla pri nehode o manžela a zostala sama s tromi deťmi?"

"Nie, to som naozaj nevedel."

"No vidíte. A keď nikomu z nich žiadne peniaze nedávam, prečo by som preboha mal dávať vám?"

Chlapík náhle zomrel a nemal napísanú poslednú vôľu. Vyčerpaná vdova sedí u právnik a žiada radu. Právnik hovorí:

"Takže, váš manžel zomrel a nenapísal závet. Hovoril niečo pred tým ako zomrel?"

" Áno. Hovoril toto: 'Mária, polož tú pušku, aj tak s ňou netrafiš širokú stranu stodoly.'"

Jeden chlapík na súde žaloval druhého pre ublíženie na zdraví pri nehode. Obhajca sa postihnutého pýta:

"Je pravda, že na mieste nehody ste policajtovi povedal, že ste sa nikdy v živote necítil lepšie?"

"Áno, to je pravda."

"Tak prečo teraz viníte môjho klienta, že vám spôsobil vážne zdravotné poškodenie?"

"Keď k nehode dorazil policajt, prišiel k môjmu koňovi, ktorý mal zlomenou nohu, a zastrelil ho. Potom pristúpil k Azorovi, môjmu psovi, ktorý bol celý potlčený a zakrvavený, a tiež ho zastrelil. Potom prišiel ku mne a pýtal sa ma, ako mi je. Myslel som, že za týchto okolností bolo rozumné povedať, že mi nikdy nebolo lepšie..."

Chlapík prišiel takto do kancelárie právnika a pýta sa:

"Akú máte cenu za konzultácie?"

"Tisícdvesto za tri otázky."

"A nemáte pocit, že je to trochu moc drahá?"

"Áno, je. A aká je vaša tretia otázka?"

Deväťdesiat percent mladých Londýňčanov má poškodený sluch

Svetová metropola Londýn, New York ale i Praha žijú životom mladých ľudí, ktorí si tam užívajú nepreberných množstiev klubov a hudobných barov. Lenže ty sú dnes tak hlučné, že vážne poškodzujú ich sluch. Podľa britských lekárov má 90 percent Londýňčanov vo veku medzi šestnásť a tridsať rokov poškodený sluch. A vláda už pripravuje nariadenia o obmedzení hluku, ktoré by od roku 2008 mali kluby po celej zemi stlmiť. Z tisícky sledovaných osôb priznala polovička, že chodí minimálne raz týždenne do baru, kde hrá hudba tak hlasno, že musia na svojich kamarátov kričať. Štvrtina z nich uviedla, že im príliš hlasitá hudba nevyhovuje a že majú o svoj sluch skutočné obavy.

Podľa odborníkov si ale milovníci hudby môžu vychutnať svoju vášeň i pri omnoho nižších decibeloch. Oni rozdiel nepoznajú, ich sluch ale rozhodne áno. Existujú tiež špeciálne ušné výplne, ktoré neznižujú kvalitu hudby a pritom obmedzujú riziko poškodenia sluchu. "Náš výskum predpokladá, že väčšina mladých ľudí má skúsenosť s prvými prejavmi trvalého poškodenia sluchu spôsobeného nočným životom, pritom nemajú žiadne poňatie o tom, ako sa mu brániť. S pravidelným vystavovaním sa hlasnej hudbe v kluboch, diskotékach a baroch, je jedinou ľahkou možnosťou zapchať si uši pred prílišným hlukom, ktorý by mohol nenávratne poškodiť ich sluch," dodal John Low zo spoločnosti RNID, dobročinnnej organizácie snažiacej sa zmeniť podmienky pre sluchovo postihnutých občanov v Británii. (zdroj internet)

Viete, že aj automobilky sa zameriavajú pri vývoji nových áut na sluch?

Dôkazom toho je automobilka vyrábajúca Peugeot. Pri vývoji elektromobilu Peugeot Fractal sa zameral vývojom na ďalší zmyslový vnem. Štúdia sa zameriava na sluchové vnímanie. Sluch je tak po zraku a hmatu tretím zmyslom, na ktorý sa kladie pri vývoji automobilov dôraz. Vďaka akustickému systému je riadenie inštinktívnejšie, informácie sú bohatšie o využití zvuku.

Táto prídavná zložka i-Cockpitu je charakterizovaná rozložením zvuku do priestoru a dynamiky zvuku. Okrem iného Peugeot Fractal prináša špecifický zvukový podpis, ktorým chráni ostatných účastníkov cestnej premávky, najmä chodcov a cyklistov. Chodec chystajúci sa vkročiť na cestu, bez toho aby sa porozhliadol, je na prítomnosť blížiaceho sa motorového vozidla tejto značky Peugeot Fractal upozornený. V prípade jazdy pomocou využitia navigácie vychádza hlas z určitej vzdialenosti v prednej časti vozu. S tým, ako sa voz pohybuje, sa zdroj približuje smerom ku kabíne a vychýľuje sa do smeru, kam má voz odbočiť. Na úrovni križovatky je v kabíne v tesnej blízkosti vodiča, ktorého tak upozorní na potrebu okamžitej zmeny smeru. Vďaka priestorového rozloženia sa zvuk prispôbi štruktúre vozu a jeho pohybu. Vo vozidle je v operadle každého sedadla umiestnený dvojkanálový infrabasový reproduktor, čo je svetová premiéra. Basy sa neprenášajú vzduchom ale cez pevné telesá. Akustické vlny sa tak dostávajú do vnútorného ucha poslucháča cez jeho organizmus. Na cestujúceho tak basy pôsobia úplne novým spôsobom, do zvuku je úplne ponorený bez toho aby rušil svoje okolie. /zdroj internet, krátené/

Poézia od našich SP

K sviatku nehy

Štefan Naštický /Števor/

Zima ustupuje prichádza jar
čo by som za to dal,
aby som vždy videl tvoje oči a usmiatu tvár
by tvoje srdce nikdy nepoznalo žiaľ.

Šťastie, nehu, krásu a radosť v očiach
čo je pohľad nášho bytia,
nech deti nežijú vo vojnových útrapách
pre šťastie tvoje i všetkého žitia.

Tvoje šťastie i všetkých nás
nech hlásajú zvony svetom,
svojou nehou boju za šťastie nás,
úsmev na tvárach nech zostáva deťom.

Odkaz mieru v srdci maj
s ním ži, pracuj a miluj,
slobodu a pokoj si z rúk vyrvať nedaj,
to nám za celé pokolenie sľubuj.

V tvojich rukách je osud snáď
všetkých ľudí všetkých rás,
svoj hlas, len pre mier vsaď,
nedopusť zničiť sveta krás.

Prvá učiteľka

Marta Galátová - Puškarová

Do triedy vchádza učiteľka mladá,
s nežným výrazom - skoro detským rozhliada sa.
Ako víla usmeje sa, šíriac vôňu.
Šum stíchne.
Vystrašené očka sledujú vílu ako z rozprávky žiarivú.
Zrazu spadne strach, sčervenejú líčka.
To je blízka duša deťom, to je anjel v ľudskom tele, to je sladká učiteľka.
Modrým očkom ako nebo, do zošitov nazrie.
Nachýliac sa nad žiačku
do svojej ruky drobnej, ešte drobnejšiu schyť a píšu spolu ma - ma.
To prvé čarovné slovo z detských ústočiek počuť.
To prvé čarovné slovo malá žiačka píše – najšťastnejšia na zemi.
Prešli roky, z drobnej žiačky, babka stará.
Vnučka si ju privinie a chváli učiteľku svoju.
Šedivá starenka na lavičke v parku.
Z čistej blúzky známa vôňa.
V modrých očiach múdrosť, pokoj a láska.
Stovky hlávok pohladila, rozumčeky správnym smerom viedla.
Tak veľká pre dospelých, nezabudnuteľná je učiteľka prvá.

Motto

Nie je lepšia škola života, než môcť zblízka a dlhodobo sledovať hlupáka vo vedúcej funkcii. Potom totiž jasne vidíte, ako sa veci nemajú robiť.

Norman Schwartzkopf

Dobrý recept s TG

Charllotina tortička

Potrebujeme: 1 kg jablák, 180 g masla, 2 lyžice zemiakovej múčky, 80 g kryštálového cukru, 1 lyžičku škorice, 1 balíček vanilkového cukru, 700 g chleba (2 dni starého), brusnice zavarené.

Postup: Jablká olúpeme, zbavíme ich jadierok a nakrájame na štvrtinky. Vložíme do hrnčeka, pridáme 2 lyžice masla a uvaríme na kašu. Občas premiešame. Vmiešame zemiakovú múčku zmiešanú s trochou vody, cukrom, škoricom a vanilkovým cukrom. Pokračujeme vo varení na prudkom ohni, pokiaľ nie sú jabĺčka hustá a šťava

vyparená. Zamiešame dovnútra 3 lyžice zavarené brusnice a necháme vychladnúť. Z chlebov vykrojíme kôrku. Šesť plátkov chleba nakrájame do trojuholníkov a zvyšok rozkrojíme na polovičku. Zvyšok masla rozohrejeme a namočíme do neho chleba. Vyložíme misu na pečenie s trojuholníkmi chleba a polovičkami steny misy. Chleby potrieme zavareninou a nalejeme do vnútra jablkovú kašu a prikryjeme navrchu plátkami jablák. Vložíme do predhriatej rúry na 200 stupňov a pečieme hodinu. Posypeme cukrom a ozdobíme brusnicami.

KRONIKA

Naši Jubilanti

Milí jubilanti, keďže redakcia nemá vždy informácie, kto z vás oslávil alebo oslávi svoje okrúhliny, či obyčajné narodeniny, aj tak vám všetkým jubilantom a oslávencom patrí tento veršík.

*Prijmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,
Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.
Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje.
Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.
Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.
To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.*

Dňa 1. 3. 2016 oslávila krásne životné jubileum 80 rokov p. **Eva KORCOVÁ** z Bratislavského spolku nedoslýchavých. Pevné zdravie, pohodu a elán do ďalších rokov jej prajú členovia a výbor.

Dňa 1.3.2016 oslávila krásne životné jubileum 70 rokov **Mária STROSSOVÁ**, dlhoročná funkcionárka PRCSP v Skalici. Pevné zdravie, radosť zo života, veľa elánu do ďalšej funkcionárskej činnosti jej prajú členovia a výbor. Ku gratulácii sa pripája aj redakcia TG a PRCSP Trnava.

Prvý štvrtrok 2016 oslávili svoje krásne životné jubileá títo členovia ZO Trenčín:

16.1. **Oľga MÚDRA** 75 rokov, 17.1, **Lýdia JANČOVÁ** 65 rokov, 17.3. **Eva BAGOVÁ** 75 rokov, **Jozef HOLENDA** 80 rokov, **Ján STRAKA** 70 rokov a 20.3. **Robert MARKO** 55 rokov. Milí jubilanti, výbor a členovia vám prajú všetko dobré, pevné zdravie, pohodu, lásku blízkych a elán do ďalších rokov života.

Krásne životné jubileá slávia v marci aj títo členovia Ilavskej organizácie: **Ladislav BADIK** 65 rokov, **Jozef KOVÁČ** 80 rokov, **Helena MINARIKOVÁ** 75 rokov, **Helena ŠLESAROVÁ** 65 rokov, **Emil URBÁNEK** 80 rokov, **Jozef ZHYBO** 65 rokov a **Albína HABŠUDOVÁ** 65 rokov. Výbor a členovia im prajú všetko najlepšie, pevné zdravie, rodinnú pohodu a veľa elánu do ďalších rokov života.

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých a pre sluchovo postihnutých

Pavúk v uchu?

Počuli ste už o tom, že sa vám môže do ucha dostať pavúk? Stalo sa to istému človekovi, pri spánku mu do ucha vliezol pavúk. Nestratil duchapritomnosť a okamžite vyhľadal pomoc. Lekár mu nakvapkal do ucha ušné kvapky a pavúk sám vyliezol z ucha von. Príšerné, že?

Odkryté z tajomstva mozgu?

Docentovi z košickej UPJŠ Norbertovi Kopčovi (40) sa podarilo odkryť jedno z tajomstiev mozgu. Košický vedec dovedol výskum šírenia zvuku k úspešnému objavu. Ako prvý na svete dokázal s kolegami z Ústavu informatiky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, Harvardovej a Bostonskej univerzity odhaliť mozgové centrum určovania zdroja prichádzajúceho zvuku. Dostal sa vďaka tomu do najprestížnejších vedeckých časopisov na svete, ako je Scientific American a mnoho ďalších. „**Náš objav môže nájsť využitie v načúvacích strojkoch a implantátoch pre sluchovo postihnutých**, zlepšiť ich schopnosť priestorového počutia. **Uplatní sa aj v telekomunikáciách a počítačovej komunikácii na diaľku**,” hovorí Norbert Kopčo (40).

Na výskume robil vedec dlhých desať rokov, posledné experimenty trvali so spracovaním zhruba rok. V Košiciach sledovali reakcie zdravých ľudí na zvuky s rôznou hlasitosťou a z rôznych vzdialeností. Účastníci experimentu rozmýšľali, odkiaľ zvuk znie, a vďaka tomu vedci dokázali v mozgu identifikovať centrum slúžiace na rozoznávanie zvuku nielen podľa hlasitosti, ale aj vzdialenosti. V Bostone pri výskume pomáhala magnetická rezonancia, ktorá zaznamenala aktivitu mozgu pri vnímaní zvukov. „**Potrebovali sme na to spoluprácu psychologov, fyziológov, biológov aj informatikov**. Na praktické využitie objavu pripravujeme ďalšiu sériu štúdií o tom, ako môžeme vygenerovať stimuly. Spolupracujeme aj s ľuďmi, ktorí už vyvíjajú algoritmy pre implantáty,” dodal uznávaný vedec. (Autor: infografika NČ, internet 2012)

Problémy počujúcich detí nepočujúcich rodičov

Monika Bradnová (Müllerová)- vyučujúci doc. PharmDr. Pavol Beňo, CSc.
(Seminárna práca)

Je na mieste sa domnievať, že počujúce dieťa nepočujúcich rodičov (ďalej len dieťa) má na rozdiel od svojich „takto nepostihnutých“ počujúcich vrstovníkov s počujúcimi rodičmi odlišné detstvo, resp. máme na mysli, že niektoré etapy vývoje môže prežívať ináč. Dieťa často vykonáva činnosti, ktorým nerozumie a je zoznámené s ľuďmi a situáciami, o ktorých jeho vrstovníci nemajú ani potuchy. Často ide o tlmočenie pre predstavu, môžeme použiť konkrétne príklady: komunikácia a tlmočenie medzi rodičmi a úradníkom sociálneho odboru pri žiadosti o dávky štátnej sociálnej podpory; komunikácia a tlmočenie medzi rodičom a obvodným lekárom alebo lekárom špecialistom; komunikácia a tlmočenie medzi rodičmi a pracovníkom poisťovne pri uzatváraní úrazového poistenia, a iné.

Dalo by sa nájsť mnoho ďalších situácií, ku ktorým je dieťa vystavené a kvôli ktorým vyvstávajú v mysli otázky: Či počujúce dieťa nepočujúcich rodičov má naozaj šťastné a bezproblémové detstvo, a či na ňom tieto „problematické situácie“ majú vplyv? Či sú tieto situácie zdrojom neustáleho stresu, alebo to dieťa berie prirodzene? Môžu byť tieto stresové situácie faktorom pre vznik úzkosti, depresie, alebo iných porúch? Môžu byť tieto situácie naopak prínosom pre budúci život tohto dospelého jedinca?

Sluch a sluchový orgán

Sluch a sluchový orgán, je jeden z najdôležitejších zmyslov, nám sprostredkováva informácie z vonkajšieho prostredia, na ktoré môžeme ďalej reagovať. Sluch nám pomáha orientovať sa. Už nepatrné obmedzenie tohto zmyslu nám prináša značné problémy. Pomocou sluchu vnímame okolité zvuky hlasité i tiché, hlasy príjemné alebo nepríjemné, dokážeme odlíšiť tón hlasu veselého, ale i ironického, napríklad len v telefonickom rozhovore, dokážeme sluchom zamedziť bolesť či nedostatok, keď reagujeme na plač dieťaťa, dokážeme zamedziť poranenie sebe i ostatných, keď počujeme, že sme zhodili pohár na zem, keď sme sa otočili chrbtom ku stolu a vieme, že musíme

opatrne stúpať, apod. Existuje množstvo každodenných aktivít, zážitkov a nepríjemných zvrátov, ktoré máme sprostredkované vďaka sluchu.

Vďaka sluchu môžeme tiež komunikovať medzi ľuďmi v spoločnosti. Zdravý, neporušený sluchový orgán je základným predpokladom pre rozvoj rozprávania. „Komunikácia, jej spôsob, komunikačné prostriedky a cesty sú základom pre vytvorenie efektívneho ľudského spoločenstva“ (Krahulcová-Žatková, 1996, str. 11).

Sluchové poruchy

Sluchové poruchy môžeme rozlišovať z viacerých hľadísk – z hľadiska doby vzniku postihnutia, z hľadiska miesta vzniku postihnutia alebo z hľadiska veľkosti straty sluchu.

Prvým hľadiskom je doba vzniku sluchovej poruchy, kam zaraďujeme osoby prelingválne a postlingválne nepočujúce. Ako nám už názov napovedá, prelingválne nepočujúci sú tí, ktorí sa ako nepočujúci narodili alebo tí, ktorí stratili sluch ešte pred začiatkom rozvoja hovorenej reči. Postlingválne nepočujúci sú tí, ktorí stratili sluch v priebehu života alebo po čiastočnom nadobudnutí hovorenej reči.

Z druhého hľadiska, podľa miesta vzniku, rozlišujeme sluchové poruchy na prevodné, percepčné a tiež kombinované. Prevodné sluchové poruchy sú také, ktoré nám znemožňujú počutie na úrovni prevodu zvukového vlnenia (odkiaľ prevodné) z vonkajšieho a stredného ucha do ucha vnútorného. Pre predstavu sem patrí napríklad upchatie zvukovodu ušným mazom. Pri sluchových poruchách percepčných je poškodená ktorákoľvek nervová časť sluchovej dráhy. Napríklad vláskovej bunky Cortiho orgánu vo vnútornom uchu, porušenie sluchového nervu následkom úrazu a ďalšie.

Ďalším hľadiskom je veľkosť straty sluchu, meraná v decibeloch. Pre túto kategóriu je najčastejšie používané rozdelenie podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (angl. skr. WHO), ktorá definuje sluchové poruchy takto:

Veľkosť straty sluchu podľa WHO	Názov kategórie straty sluchu	Názov kategórie podľa vyhlášky MPSV č. 284/1995 Zb.
0 - 25 dB	Normálny sluch	
26 - 40 dB	Ľahká nedoslýchavosť	ľahká nedoslýchavosť (už od 20 dB)
41 - 55 dB	stredná nedoslýchavosť	stredne ťažká nedoslýchavosť
56 - 70 dB	stredne ťažké poškodenie sluchu	ťažká nedoslýchavosť
71 - 90 dB	ťažké poškodenie sluchu	praktická hluchota
Viac než 90 dB, ale body v audiograme i nad 1 kHz	veľmi závažné poškodenie sluchu	úplná hluchota
V audiograme nie sú žiadne body nad 1 kHz	nepočujúci	úplná hluchota

Rozvoj hovorenej reči počujúceho dieťaťa a nepočujúcich rodičov

Rozvoj hovorenej reči počujúceho dieťaťa a nepočujúcich rodičov je častou otázkou ľudí, ktorí sa s takou osobou stretnú. Ako sa také dieťa naučí hovoriť? Ako píše Gavelčíková (2006) každé dieťa,

ktoré prichádza na svet, je vybavené biologickou potrebou osvojiť si jazyk. Nepočujúci rodičia väčšinou nechcú nič zanedbať a chcú, aby sa ich dieťa začlenilo do spoločnosti, dávajú svoje deti, na odporúčanie pediatrov do jasí, materských škôl, krúžkov a pod. Tieto deti sú tiež často v úzkom styku so svojimi počujúcimi príbuznými, kde sú nútené používať hovorovú reč.

Problémy pri získavaní hovorenej reči počujúcich detí nepočujúcich rodičov nie sú také veľké, ako si niektorí ľudia myslia.

Na tomto mieste je tiež vhodné uviesť riziko, ktoré k osvojovaniu reči vďaka starým rodičom vzniká a to že sú deti k starým rodičom „odložené“, kde sa síce učí hovoriť, ale tiež kde si zároveň môže vytvárať materské puto k babičke. Ďalším rizikom môže byť to, že starí rodičia často preberajú výchovu počujúcich vnúčať svojich nepočujúcich detí. Starí rodičia sa zrejme boja toho, aby nepočujúci rodičia vychovávali svoje počujúce deti dobre a tak rozhodujú za nich

Obecné problémy počujúcich detí nepočujúcich rodičov. Organizácia CODA

Problematickou počujúcich detí nepočujúcich rodičov a ich združovanie sa zaoberá organizácia s názvom CODA (skratka *Children of Deaf Adults*). Ako prvé vzniklo toto združenie v roku 1983 v Kalifornii v USA ako nevládna nezisková organizácia, ktorá je zároveň kmeňovým združením pre všetky ďalšie CODA združenia v iných štátoch. Hlavnými činnosťami sú informovať a vzdelávať nepočujúcich rodičov s počujúcimi deťmi a o ich výchove a podporovať individuálny rast počujúcich detí nepočujúcich rodičov. Tieto činnosti sú realizované formou poskytovanie vzdelávacích príležitostí a hlavne tiež o združovaní ľudí CODA, ktorí fungujú ako svojpomocné skupiny, teda ako určitá forma psychosociálnej pomoci. Títo ľudia tu hovoria o svojich skúsenostiach, vymieňajú si informácie, uvoľňujú isté nahromadené emócie zo spoložitia so svojimi nepočujúcimi rodičmi v podpornej a chápacej spoločnosti, kde nemusí vysvetľovať svoju rodinnú situáciu. Môžu sa posťažovať bez toho aby boli odsudzovaní za akúsi neúctu ku svojim rodičom.

V súčasnej dobe u nás už také existuje občianske združenie CODA, o. s., ktoré si kladie za svoje základné ciele, ako sa môžeme dočítať v stanovách združenia, nasledovné: „...hájiť a presadzovať záujmy počujúcich potomkov nepočujúcich rodičov, rozvíjať harmonické prostredie v rodinách počujúcich detí nepočujúcich rodičov; organizovať stretnutia dospelých počujúcich potomkov nepočujúcich rodičov; ...“.

Pokiaľ hovoríme o opodstatnení CODA organizácie, musíme si položiť otázku: „Aké sú teda problémy počujúcich detí nepočujúcich rodičov?“

Počujúce dieťa medzi počujúcimi vrstovníkmi

Ako odlišný prvok sa podľa Redlicha (2008) javí vývoj jazyka a odlišné komunikačné zázemie. Počujúce dieťa si osvojuje súbežne dva jazyky a to český jazyk a český posunkový. S tým súvisí i osvojovanie si dvoch kultúr – kultúra väčšinovej počujúcej spoločnosti a kultúra menšiny Nepočujúcich. Dieťa tak samo využíva jeden alebo druhý jazyk podľa toho, či je práve so svojím rodičom alebo či je práve v skupine počujúcich.

Strnadová (2002, 2. časť) k tomu tiež uvádza, že dieťa si s nástupom medzi svojich počujúcich vrstovníkov osvojil iný štýl chovania a zrazu sa dozvie „...že sa má klopať na dvere, že sa nemá mliaskať pri jedle, že sa nemá šúchať nohami, ukazovať na ľudí prstom a množstvo iných vecí...“.

V súvislosti s tým môžeme hovoriť o zdrojoch stresu z publikácie Šolcove (2009), ktoré majú dopad na psychický vývoj dieťaťa, a ktoré vedú k psychickým poruchám. Ako zdroj stresu – sústavná traumatizujúca udalosť, by sa mohla javiť tá udalosť, kedy je dieťa so svojimi rodičmi a zároveň sa nachádza medzi počujúcimi, napríklad v obchode, v hromadnom prostriedku, apod., a najviac tak medzi svojimi počujúcimi vrstovníkmi.

Dieťa si uvedomuje rozdiely v komunikácii a v správaní svojich rodičov a musí sa s touto situáciou nejako vyrovnáť.

Počujúci starí rodičia v úlohe rodičov

Jedným z možných problémov, ako sme už uviedli v predchádzajúcej kapitole, je prijímanie úlohy medzi rodičmi a starými rodičmi dieťaťa. K tejto téme uvádza Redlich (2008), že starí rodičia sa často boja o to, či ich nepočujúce deti budú schopné sa postarať o počujúce dieťa a preto sa ich výchovy ujímajú sami. Najskôr to súvisí s tým, že sa počujúci rodičia starajú o svoje nepočujúce deti neustále i v dospelosti, a preto je pre nich prirodzené pokračovať i vo výchove ich dieťaťa. Na druhej strane však tiež stojí i to že nepočujúci tuto pomoc v niektorých prípadoch od svojich počujúcich rodičov vyžadujú. Obávajú sa, aby sa ich počujúce dieťa naučilo pekne hovoriť a zaradilo sa do spoločnosti počujúcich. V takých rodinách nastávajú i situácie, kedy na rodičovské schôdzky alebo na lekárske prehliadky dieťaťa chodí miesto matky babička.

Tlmočenie rodičom

Ďalším prvkom alebo rozdielom života počujúcich detí je tlmočenie. Rodič vidí vo svojom dieťati, či už vedome či nevedome spojenie s väčšinovou spoločnosťou. Prečo? Dieťa používa reč väčšinovej spoločnosti a zároveň ovláda nejakým spôsobom aj reč svojich rodičov. Dieťa je teda určitým spôsobom predurčené k tomu, aby sa stalo „malým“ tlmočníkom. Veľmi často sa teda stáva, že miesto toho, aby využili rodičia služby profesionálnych tlmočníkov, „využívajú“ k tlmočeniu svoje deti.

Paradoxom však môže byť, že niektoré počujúce deti nepočujúcich rodičov nemusia automaticky ovládať posunkový jazyk. Strnadová (2002, 1. časť) uvádza, že rodičia a deti si medzi sebou vytvoria „individuálnu domácu formu komunikácie“, kedy nie sú použité posunky medzi nepočujúcimi obvyklé, sú vytvorené vlastné symboly pre označenie najrôznejších vecí a dejov a ani po gramatickej stránke nemusí ísť o posunkový jazyk.

Redlich (2008) uvádza, že: „*Dieťa nie je natoľko psychicky, kognitívne ani jazykovo vybavené a sociálne zrelé, aby pochopilo vzniknutú situáciu a pretlmočilo (preložilo) obsahy informácií. Dieťa teda počas komunikácie nerozumie tomu, čo si dospeli oznamujú,...*“. Ďalej uvádza, že dieťa nemôže byť ani neutrálne, ani čisto profesionálne v tej určitej situácii, a že naopak pre dieťa je získať primárny pocit bezpečia pre seba a pre svoju rodinu. Dieťa je počas tlmočenia vystavené tlaku zo strany rodičov i zo strany počujúcich, a to opäť vyvoláva stres. Na druhej strane by sme túto „aktívnu účasť na rôznych konaniach“ mohli považovať za dobrú pripravenosť do budúceho života.

Také dieťa už neprekvapí stretnutie a konanie zo zástupcami úradov, bude vedieť terminológiu a bude vedieť, čo znamená vyplniť žiadosti štátnej sociálnej podpory. Je to však naozaj prínosné natoľko, že mu to vykompenzuje jeho narušený harmonický vývoj?

A čo teda všetko dieťa tlmočí? Nehovoríme „len“ o tlmočení na úradoch. Tlmočenie zasahuje do celého spektra činností.

Dieťa tlmočí doma to, čo práve prebieha v televízii – správy, dokumenty, filmy. Dieťa vybavuje telefonické hovory – rodičia sa potrebujú objednať k lekárovi alebo potrebujú objednať opravára. Mnohokrát dieťa tlmočí na rodinných oslavách, pretože, ako tiež uvádza Redlich (2008) vo svojej knihe, 90 – 95 % prelingválne nepočujúcich je z počujúcich rodín. Dieťa je v situácii, kedy si nemôže hrať so svojimi rovnako starými príbuznými, pretože je neustále vyrušované typu: „Čo povedala teta?“ alebo „O čom tak dlho hovorí babička s dedkom?“.

Predčasná zodpovednosť

Predčasnú zodpovednosť týchto detí popisuje Strnadová (2002, 4. časť):

Počujúce deti nepočujúcich rodičov majú často väčšiu zodpovednosť len preto, že počujú. Z toho dôvodu dostávajú viac informácií než ich nepočujúci rodičia, a tak deti často informujú a poučujú svojich rodičov miesto toho, aby tomu bolo naopak (napríklad keď rodičia cestujú so svojim dieťaťom vlakom – na vlakovom nádraží upozorňujú o zmenách pomocou rozhlasu.)

Na tieto deti sú tiež kladené zvýšené nároky zo strany počujúcich dospelých – lekárov, úradníkov, apod. Pre týchto ľudí je mnoho jednoduchšie sa obrátiť na počujúce deti a „normálne“ komunikovať, než podstúpiť komplikovanú komunikáciu s ich nepočujúcim rodičom. Takí ľudia sa na dieťa automaticky s požiadavkami obracajú a očakávajú, že bude hovoriť za svojich rodičov. Stresujúce je potom pre dieťa predovšetkým tiež to, keď tlmočí nejaký negatívny výsledok... potom môže byť i svojimi rodičmi obvinené, že „zle“ tlmočilo.

Záver

Všeobecne na túto skupinu ľudí by sa mal brať väčší zreteľ, čo by mohlo byť v úlohe povinnosti špeciálneho pedagóga. Špeciálny pedagóg má znalosti o komunite Nepočujúcich, pozná ich zvyky a spôsoby chovania, a hlavne s nimi dokáže komunikovať. Špeciálny pedagóg by mal takým nepočujúcim rodičom odporučiť nie len to, že by malo mať dieťa hovorový vzor alebo tiež to, ako svoje počujúce dieťa vychovávať, ale i to, aby svoje dieťa nevystavovali situáciám v tlmočení, ktoré sú príliš náročné a odporučiť tlmočnicke služby. Špeciálny pedagóg by na strane druhej mohol byť oporou i už zmieneným pedagógom, ktorí tiež také dieťa vyučujú. Mal by im pomôcť pochopiť prostredie, v ktorom dieťa vyrasť a tiež by mohol objasniť ako vlastne tí Nepočujúci žijú. Nepočujúci majú napríklad iné prejavy pri jedle – mľaskajú, tento zlozvyk môže dieťa ľahko napodobniť, za čo by mohlo byť medzi počujúcimi napomínané.

V navzájom sa milujúcej rodine sa však dajú vyriešiť i tie najväčšie problémy. Svedčí o tom napríklad i nechcený protiklad, že na jednej strane sa počujúce dieťa občas na svojich nepočujúcich rodičov hnevá (alebo sa za nich dokonca hanbí), na druhej strane však pripúšťajú, že im tato skutočnosť počujúceho dieťaťa vyrastajúceho v nepočujúcej rodine priniesla neskôr i určité osobné výhody.

Zoznam použitej literatúry

- KRAHULCOVÁ-ŽATKOVÁ, B. *Komplexní komunikační systémy těžce sluchově postižených*. Praha : Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-239-7. REDLICH, K. *CODA – Slyšící dítě neslyšících rodičů*. Praha : Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, 2008. ISBN 978-80-87153-97-0. STRNADOVÁ, V. *Některé specifické problémy neslyšících rodičů se slyšícími dětmi*. GONG. 2002, XXXI, 9, s. 238. ISSN 0323-0732. STRNADOVÁ, V. *Některé specifické problémy neslyšících rodičů se slyšícími dětmi*. GONG. 2002, XXXI, 10, s. 262. ISSN 0323-0732. STRNADOVÁ, V. *Některé specifické problémy neslyšících rodičů se slyšícími dětmi (4. část)*. GONG. 2002, XXXI, 12, s. 318. ISSN 0323-0732. ŠOLCOVÁ, I. *Vývoj residence v dětství a dospělosti*. Praha : Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2947-3. GAVELČÍKOVÁ, S. *Vývoj mluvené řeči u slyšících dětí z neslyšících rodin*. www.ticho.cz [online]. 19. 1. 2006. [cit. 2014-20-01]. Dostupný z WWW: <http://www.ticho.cz/clanky.php?key=515&kk=c54e17e768052587ed00cf7d3307267&limn=0&limc=0&scikat=novinky&cclaut=&cclkat=1&cclser=21&ccltem=>>.

Hudobný sluch - zvieratá, ľudia a hudba

Pes má citlivejší sluch a pamäť než človek, tobôž špičkoví hudobníci (skladatelia, dirigenti, inštrumentalisti) s tzv. absolútnym sluchom...

Človek s bežným hudobným sluchom, i ten, nehrajúci na žiadny nástroj a s praktickou hudbou nemajúci nič zvlášť spoločné, ale rád si zaspieva v kúpeľni, pri táboráku a v aute a rád hudbu počúva, aj bežný muzikant, hoc i skladateľ hudby na nižších úrovniach disponujú podľa hudobno-psychologickej klasifikácie relatívnym hudobným sluchom...

Absolútni sluchári dokážu to, alebo skoro to, čo tie zvieratá, pričom v hudobnej oblasti patria k špičkovým muzikantom a činovníkom v hudbe (koncertní interpreti, skladatelia, dirigenti, zbormajstri, teoretici dejín hudby, prípadne kritici, hudobní estetici, štúdiovní hudobní režiséri...). Aj pre mňa, ktorý sa o hudbu trošička "obtreľ" je absolútny hudobný sluch záhadou...

Že, ale pes má lepší sluch a hudobný sluch a sluchovú pamäť, potvrdil známy I.P. Pavlov v porovnávacích experimentoch vo svojom laboratóriu so psom a vtedy ešte budúcim hudobným skladateľom Dmitriom Šostakovičom...

Dejiny hudby zaznamenali aj tento reálny príbeh: I.P. Pavlov približne v r. 1921 požiadal riaditeľa petrohradského konzervatória, aby mu poslal študenta, ktorý práve najlepšie počuje. Poslali mu mladého Šostakoviča (študenta klavíra a kompozície s absolútnym sluchom)...

Pavlov po skončení testu (jednému z najgeniálnejších svetových hudobných skladateľov 20. storočia, mimo iné, aj autorovi slávnej Leningradskej) povedal:

"No, vidíte, chlapče, ten pes má lepší sluch než vy!" /Juraj Režo, zdroj internet/

Viete že?

Českému prezidentovi Milošovi Zemanovi lekári diagnostikovali 40-percentnú stratu sluchu. Hlava štátu to uviedla na tlačovej konferencii pri príležitosti polovice svojho funkčného obdobia.

Dve otázky, ktoré prezident korektne nepočul, si preto musel nechať zopakovať od hovorca Jiřího Ovčáčka, napísal server Novinky.cz.

"Lekári mi nedávno diagnostikovali 40-percentnú stratu sluchu, takže prvú otázku som počul, druhú mi ešte bude tlmočiť Jiří Ovčáček," uviedol Zeman po jednej z otázok prítomných novinárov.

Zhoršenie Zemanovho sluchu môže súvisieť s cukrovkou, ktorá prezidenta sužuje. Okrem nej má tiež neuropatiu nervov dolných končatín, ktorá sa prejavuje zníženou citlivosťou nervov.

Prezident v rozhovore pre rozhlasovú stanicu Frekvence 1 pripustil, že kvôli tomu často zakopáva a padá zo schodov. Dlhodobo preto používa i paličku. "Takže som považovaný za notorického opilca," glosovala svoj zdravotný stav hlava štátu.

Absencia zdravého životného štýlu, ktorá býva Zemanovi často vytýkaná, súvisí s jeho záľubou v cigaretách, alkohole a jedle, konštatovali Novinky.cz.

Číslo TG Marec 2016 spracovala Katarína Brázdovičová